

РЕШЕНИЕ

№ 38

гр. Варна , 06.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ в публично заседание на петнадесети декември, през две хиляди и двадесета година в следния състав:

Председател:	Мария К. Терзийска
Членове:	Елина П. Карагъзова Ралица Ц. Костадинова
Секретар:	Христина З. Атанасова

като разгледа докладваното от Ралица Ц. Костадинова Въззивно гражданско дело № 20203100503207 по описа за 2020 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Производството е образувано по **въззивна жалба** с вх. № 11847 /11.02.2020г., подадена от И. Г. Д., ЕГН ***** с адрес гр. Варна, ул. „Д-р Головина” № 19, ет. 8, ап. 104, **срещу** решение № 348 / 24.01.2020г., постановено по гр.д. № 14 716 / 2019г. на ВРС, 7 с-в, с което е признато за установено в отношенията между страните, че в полза на ищеца П. И. И., ЕГН *****, с адрес гр. Русе, ул. „Луи Айер“ № 16, вх. Б, ет. 4, съществува вземане срещу ответника И. Г. Д., ЕГН ***** с адрес гр. Варна, ул. „Д-р Головина” № 19, ет. 8, ап. 104, за сумата от 2000евро, представляваща главница дължима по запис на заповед издаден на 01.03.2018г., с падеж на дата 31.12.2018г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК- 21.02.2019г., за което вземане е издадена заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК № 1507/22.02.2019г. по ч.гр.д. № 2812/2019г. по описа на ВРС, на основание чл. 422 ГПК и са присъдени разноси в полза на ищеца.

В жалбата се излага, че решението е неправилно, постановено при неизяснена фактическа обстановка, без задълбочена преценка на представените писмени доказателства по делото и при превратно тълкуване на законовите разпоредби. Неправилно съдът бил приел, че процесният запис на заповед бил редовен от външна страна. Падежът на задължението не бил определен на конкретна дата, както съдът приел в своето решение - 31.12.2018г., а било посочено, че падежът е до 31.12.2018г., т.е. всяка една дата до посочената - 31.12.2018г. можело да се приеме, че вземането било станало изискуемо. Поради което и счита, че същият е следвало да му бъде предявен като длъжник и това предявяване да бъде отбелязано върху него. Твърди, че като не му е предявен, била нарушена разпоредбата на чл.538, ал.2 от ТЗ. Разпоредбата на чл.491 от ТЗ установявала и сроковете за предявяване за плащане, като непредявяването в тези срокове на ценната книга за плащане не прави и вземането изискуемо. Още по-малко в този случай следвало да се дължат и лихви за неплащане по записа на заповед в деня на падежа. Счита, че въпросната запис на заповед, като ценна книга, обезпечава вземане по неустоечна клауза от Договор за агентиране от 15.02.2018г. В представените и приети от съда по делото договори изрично били уговорени какви ще бъдат неустойките, които жалбоподателят би дължал на агента. Моли се обжалваното решение да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което предявеният иск да бъде отхвърлен изцяло. Претендират се и сторените разноси за двете инстанции. В открито съдебно заседание, процесуалният представител на жалбоподателя не се явява, депозира молба преди датата на о.с.з., в която изрично сочи, че поддържа въззивната жалба и излага становище по същество.

В срока по чл. 263, ал.1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от П. И. И., с който се оспорват доводите изложени във въззивната жалба. Твърди, че постановеното от Районен съд гр.Варна решение е законосъобразно и правилно и при постановяването му не са допуснати каквито и да са нарушения на материалния и процесуалния закон. Същото е обосновано и изцяло кореспондира със събраните писмени доказателства при разглеждането на делото от първата инстанция. Сочи, че съдържанието на процесния запис на заповед изцяло кореспондира с нормата на чл.535 от Търговския закон. Подаването на заявлението за издаване на заповед за

изпълнение и изпълнителен лист до РС Варна е от 21.02.19г., т.е. след датата на падежа, а не преди тази дата, като присъдената от съда лихва за забава е от датата на постъпване на заявлението в съда. Моли се по тези съображения за потвърждаване на първоинстанционното решение и присъждане на сторените пред въззивната инстанция разноски. В открито съдебно заседание, страната чрез процесуалният си представител поддържа подадения отговор на въззивна жалба, като оспорва същата като неоснователна, представя списък с разноски и моли съда да постанови решение, с което да потвърди първоинстанционното решение.

За да се произнесе по подадената въззивна жалба, настоящият състав съобрази следното:

Първоинстанционното производство пред РС –Варна е образувано по предявен от П. И. И., ЕГН ***** с адрес гр. Русе, ул. „Луй Айер“ № 16, вх. Б, ет. 4 **срещу** И. Г. Д., ЕГН ***** с адрес гр. Варна, ул. „Д-р Головина” № 19, ет. 8, ап. 104, иск с правно основание чл. 422, ал.1 ГПК за приемане за установено в отношенията между страните, че в полза на ищеца съществуване вземане срещу ответника в размер на сумата от **2000евро**, представляваща главница дължима по запис на заповед издаден на 01.03.2018г., с падеж на дата 31.12.2018г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК- 21.02.2019г., за което вземане е издадена заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 ГПК № 1507/22.02.2019г. по ч.гр.д. № 2812/2019г. по описа на ВРС.

В исковата молба ищецът твърди, че е поемател, а ответникът издател на ценна книга- запис на заповед, издаден на 01.03.2018г. и падеж на 31.12.2018г. за сумата от 2000евро, с левова равностойност от 3911,66лева. За събиране на вземането си ищецът се снабдил със заповед за незабавно изпълнение, срещу която ответникът възразил в срок. Последното поражда правния му интерес от търсената понастоящем защита. Искането е за уважаване на исковата претенция и присъждане на разноски.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е ангажирал писмен отговор, с който оспорва иска като неоснователен. Оспорва съществуването на твърдяното парично задължение, твърдейки то да не е възникнало. Твърди, че записът на

заповед е привидно редовен от външна страна, доколкото не притежава всички изискуеми от чл. 535 ТЗ реквизити. Счита, че ценната книга е следвало да му бъде предявена за плащане, което да бъде отразено върху нея, независимо от клаузата, че е без предявяване, с което е нарушен чл. 538, ал. 2 ТЗ. Счита, че независимо от отбелязването, че е без протест, то това не освобождава приносителя от задължението да предяви записа на заповед за плащане, което при това е следвало да стане в срока по чл. 491 ТЗ. Неспазването на този срок счита, че препятства настъпване изискуемостта на вземането и още по-малко се дължат лихви за него. Твърди, че предявяване не е извършено, именно защото ответникът не дължи сумата и съответно е щял да оспори задължението със съответното отбелязване върху ценната книга. Оспорва да е получавал сумата посочена в записа на заповед, в който изобщо липсва отбелязване на такъв факт. Твърди, че записът на заповед е издаден по повод съществувало между страните каузално правоотношение, а именно: На 15.02.2018г. между ответника и представляваното от ищеца дружество „Евроконтакт БГ“ ЕООД е съгласувано съдържание на договор за корабно агентиране. По силата на договора ответникът е наел дружеството да извършва необходимите действия за започване на работа с личен трудов договор на посочена в договора длъжност готвач. Този договор не бил подписан от страните, тъй като била сгрешена длъжността в него и така на същата дата бил подписан договор с идентично съдържание, но за длъжност моряк, която е била действително уговорената между страните. В договора били изрично уговорени дължима неустойка в полза на агента. В самостоятелен абзац от договора било уговорено, че задължението и плащането на неустойката е неотменима, и е според условията на чл. 535 до чл. 538 и сл. ТЗ. Предвид посоченото счита, че ако е налице неизпълнение, то тази претенция следва да бъде предявена по общия исков ред. Искането е за отхвърляне на исковата претенция и присъждане на разноски.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл.259, ал.1 ГПК, от активно легитимирано лице, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, процесуално допустима е и отговаря на останалите съдържателни изисквания на чл.260 и чл. 261 ГПК и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част. В

обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл.269, ал.1 изр.второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания. Релевираните от въззивника такива се свеждат до неправилност на изводите на съда относно изискуемостта на вземането, доколкото записът на заповед не бил предявен надлежно, както и че същият обезпечавал вземане по договор за агентиране.

Въззивната жалба разгледана по същество се явява неоснователна, при прието за установено следното от фактическа и правна страна:

Предявеният иск е с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК за установяване съществуване на вземане, за което е издадена Заповед No 1507 / 22.02.2019г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. № 2812/2019г. по описа на ВРС, съобразно която И. Г. Д. е разпоредено да заплати на П. И. И. сумата от 2000 евро, дължима по запис на заповед от 01.03.2018г., с издател И. Г. Д. и падеж на дата 31.12.2018г., ведно със законната лихва , считано от датата на подаване на заявлението – 21.02.2019г. до окончателното погасяване на задължението, както и сумата от 178,24 лв., представляваща сторени по заповедното производство разноски за заплатена държавна такса от 78,24лв. и 100 лв. адвокатско възнаграждение.

Съобразно процесният запис на заповед от 01.03.2018г. ответникът И. Г. Д. се е задължил безусловно да заплати на ищеца П. И. И. сумата от 2000 евро с падеж: „до 31.12.2018г.“.

Въведено е възражение от страна на ответника за наличие на каузално правоотношение. Видно от Договор за агентиране от 15.02.2018г., същият е подписан между „Евроконтакт. БГ“ ЕООД, ЕИК 117683911, представлявано от ищеца П. И. И., като управител, от една страна – като Агент и от друга страна – от ответника И. Г. Д., като Клиент. ЗА предмет на договора е посочено: Клиентът наема Агента за съдействие за започване на работа като моряк. В чл.6 от договора е уговорена неустойка при определени случаи на неизпълнение, като е изрично вписано, че „задължението и изплащането на

неустойката е неотменима и е според условията от чл. 535 до чл. 538 и сл. от ТЗ. Клиентът, в случай, че наруши някое от договорените условия в този договор, неотменимо и безотказно се задължава да заплати сумата от 1000 евро като обезщетение на Агента.“

Предмет на делото при предявен установителен иск по реда на чл.422, ал.1 ГПК в хипотезата на издадена заповед за изпълнение по чл.417, т.9 ГПК е съществуване на вземането, основано на запис на заповед. При въведени от страните твърдения или възражения, основани на конкретно каузално правоотношение, по повод или във връзка с което е издаден записът на заповед, на изследване подлежи и каузалното правоотношение. В производството по установителния иск, предявен по реда чл.422, ал.1 ГПК, ищецът – кредитор доказва вземането си, основано на менителничния ефект – съществуването на редовен от външна страна запис на заповед, подлежащ на изпълнение. При въведени твърдения или възражения, основани на конкретно каузално правоотношение, по повод или във връзка с което е издаден записът на заповед, всяка от страните доказва фактите, на които са основани твърденията и възраженията и са обуславящи за претендираното, съответно отричаното право – за съществуването, респ. несъществуването на вземането по запис на заповед. /В този смисъл Тълкувателно Решение No 4/2013 на ОСГТК, ВКС/.

Съобразно чл. 535 от ТЗ, записът на заповед трябва да съдържа: 1. наименованието "запис на заповед" в текста на документа на езика, на който е написан; 2. безусловно обещание да се плати определена сума пари; 3. падеж; 4. място на плащането; 5. името на лицето, на което или на заповедта на което трябва да се плати; 6. дата и място на издаването; 7. подпис на издателя. Всички изискуеми от закона реквизити се съдържат в процесния запис на заповед, като съдът приема, че същият е редовен от външна страна и удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу издателя. Падежът е определен до определена дата – до 31.12.2018г., като с настъпването на посочената дата и падежът по задължението е настъпил. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК е подадено на 22.02.2019г., което е след настъпване на падежа по запис на заповед. *„По своята правна същност предявяването на запис на заповед за плащане представлява покана за изпълнение на менителничното*

задължение. Не съществува като правно задължение изискване за предявяване на запис на заповед за плащане. Непредявяването на посочения менителничен ефект за плащане не се отразява върху възможността да бъде ангажирана отговорността на издателя по реда на чл. 237, б. "е" ГПК. Това следва от разпоредбата на [чл. 514, ал. 1 ТЗ](#). Предявяването за плащане се явява предпоставка само за поставянето на длъжника в забава и представлява необходимото съдействие от кредитора за изпълнение на задължението. Непредявяването на запис на заповед за плащане в срок води до загубване на правата по него по отношение на регресно отговорните лица-джирантите и техните авалисти. Това не се отнася за издателя на запис на заповед и неговия авалист. Същите последици има неизвършването на протест поради неплащане при запис на заповед, в който не се съдържа клауза "без протест", "без разноски" или друг равнозначен израз. Неплатеният на падежа запис на заповед е несъдебно изпълнително основание и въз основа на него кредиторът може да се снабди с изпълнителен лист.“ /Мотиви към ТР No 1 / 28.12.2005г. по т.д. No 1/ 2004г. на ОСТК/. Това разрешение е приложимо и към издадената заповед за изпълнение по реда на заповедното производство.

С оглед на гореизложеното и неоснователно се явява и възражението на въззивника, че записът на заповед не бил предявен.

По отношение на въведеното възражение за наличие на каузално правоотношение, в тежест на ответника е да установи всички факти по същото. Твърдението му е, че процесният запис на заповед обезпечава неизпълнението по договор за агентиране от 15.02.2018г., като не е налице такова, което да ангажира отговорността му по запис на заповед. Според настоящия състав, въззивникът не успя да установи твърденията си. Между представеният договор за агентиране и процесният запис на заповед не се установява сочената връзка. Договорът за агентиране е сключен с юридическо лице, а записът на заповед с друг, различен правен субект – физическо лице. Същото е и по отношение на размера на уговорената отговорност по договора за агентиране в случай на неизпълнение, който се различава от този по процесната запис на заповед.

Поради съвпадане изводите на двете инстанции, първоинстанционното

решение следва да бъде потвърдено.

По разноските в производството:

Предвид изхода от спора, отправеното искане и представените доказателства, въззивникът следва да заплати на въззиваемата страна сторените пред настоящата инстанция разноси в размер от 400 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение, съобразно находящия се на л.24 от делото договор за правна защита и съдействие. От страна на въззивника е направено възражение за прекомерност, което се явява неоснователно, доколкото заплатеното адвокатско възнаграждение е под установения с Наредба № 1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, минимален размер.

Водим от горното, съдебният състав,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 348/24.01.2020г., постановено по гр.д. № 14 716/2019г. на Районен съд - Варна, 7 с-в.

ОСЪЖДА И. Г. Д., ЕГН ***** с адрес гр. Варна, ул. „Д-р Головина” № 19, ет. 8, ап. 104, да заплати на П. И. И., ЕГН *****, с адрес гр. Русе, ул. „Луй Айер“ № 16, вх. Б, ет. 4, сумата от 400лв. /четиристотин лева/, представляваща сторени разноси пред въззивната инстанция за адвокатско възнаграждение.

Решението не подлежи на касационно обжалване (чл. 280, ал.3, т.1 ГПК).

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____